

16. Slovenski lovski dan: »Posegi v življenjski prostor divjadi«
Ljubljana, Biotehniška fakulteta, 15. november 2025

Vpliv daljnovodov na divjad: pregled raziskav in izkušnje s terena

Amanda Poplas¹, Katarina Flajšman¹

¹ Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, Ljubljana

Transformacijske linije, med katere sodijo tudi daljnovodi, imajo lahko znaten vpliv na okolje tako v fazi gradnje kot tudi v fazi obratovanja. Največji vpliv daljnovodov na okolje je na območju čistine z vzdrževano vegetacijo (angl. *Right-of-Way*; RoW), ki poteka pod daljnovodi. Da se prepreči motenje linij, se z vegetacijo na tej trasi redno upravlja. Kakšna je širina čistine pod daljnovodi je odvisno od različnih dejavnikov, med drugim tudi napetosti. Velja, da linije z višjo napetostjo zahtevajo širše območje čistine.

Opravili smo pregled nedavno objavljenih študij o vplivu, ki ga imajo daljnovodi od začetne postavitve do aktivnega obratovanja na različne vrste divjadi, druge prostoživeče živali in na prvotno okolje. Poleg pregleda raziskav smo si ogledali in proučili tudi nekaj praktičnih primerov v slovenskem prostoru, kot sta primera v loviščih Laze (Zasavsko lovskoupravljaljsko območje; LUO) in Dolce - Komen na Krasu (Primorsko LUO).

Na podlagi sistematičnega pregleda raziskav je bilo ugotovljeno, da daljnovodi na okolje vplivajo predvsem z bariernim in koridornim učinkom ter z degradacijo in fragmentacijo habitata. Med manj očitnimi vplivi so navedeni še hrup, elektromagnetno sevanje in vizualna motnja. Na divjad in ostale prostoživeče živali (predvsem ptice) lahko imajo daljnovodi tako negativen kot pozitiven vpliv, kar je odvisno od tega, za katero vrste gre. Severni jeleni, npr., naj bi se glede na rezultate nekaterih študij na prisotnost daljnovodov odzivali z izogibanjem; ugotovljena je bila pozitivna soodvisnost med številčnostjo severnih jelenov in razdaljo od daljnovoda. Nasprotno pa nekateri drugi prostoživeči parkljarji, kot je divji prašič, preferirajo prehranjevanje v čistinah pod daljnovodi, v kolikor le-te zagotavljajo obilico priljubljenega vira hrane in zadostno kritje pred plenilci in lovci. V nekaterih študijah ugotavljajo, da je mogoče z ustreznim upravljanjem z vegetacijo pod električnimi vodi zagotoviti privlačen habitat za prostoživeče parkljarje, verjetno pa tudi za marsikatero drugo živalsko vrsto. To smo lahko opazili tudi ob pregledu izbranih lokacij v Sloveniji, kjer smo na podlagi iztrebkov, stopinj in objedenosti vegetacije lahko potrdili, da je divjad na območju čistin pod daljnovodi prisotna ter da koristi vire, ki jih ti ponujajo. Prisotnost divjadi smo dodatno potrdili tudi z uporabo fotopasti.

Ključne besede: daljnovodi, divjad, habitat, okoljski vplivi

Prispevek je nastal v sklopu ciljnega raziskovalnega projekta (CRP, V4-2412), ki ga financirata Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Javna agencija za raziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS).

Lovska zveza *Slovenije*

STROKOVNO-ZNANSTVENI SVET LZS

16. SLOVENSKI LOVSKI DAN

Posegi v življenjski prostor divjadi

ZBORNİK IZVLEČKOV

Ljubljana

15. november 2025

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

Lovska zveza *Slovenije*

16. Slovenski lovski dan: »Posegi v življenjski prostor divjadi«
Ljubljana, Biotehniška fakulteta, 15. november 2025

Naslov publikacije/Publication title: 16. Slovenski lovski dan: Posegi v življenjski prostor divjadi, Zbornik
izvlečkov/16th Slovenian Hunting Day: Interventions in the Wildlife
Habitat, Book of Abstracts

Založil/Published by: Lovska zveza Slovenije, Hunters Association of Slovenia, 2025